

स्थानीय राजपत्र

गोकर्णेश्वर नगरपालिका, काठमाडौँद्वारा प्रकाशित

खण्ड : ४) काठमाडौँ कार्तिक २३, २०७७ साल संख्या १२

भाग २

गोकर्णेश्वर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
वागमती प्रदेश, नेपाल ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन कार्यविधि,
२०७७

मूल्य रु १०।-

बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन कार्यविधि, २०७७

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २२६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपालको संविधानको अनुसूची ८ को क्रम संख्या २१ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११, (२)(प) को ७ मा रहेको ढुङगा, गिट्टी, बालुवा, माटो तथा स्लेट जस्ता वस्तुको सर्वेक्षण, उत्खनन् तथा उपयोगको दर्ता, अनुमति, नविकरण, खारेजी र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको मिति २०७७।०७।२३ गते बसेको ४२ औं बैठकबाट गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ बमोजिम गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन कार्यविधि, २०७७ स्वीकृत गरी जारी गरेको छ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** यो कार्यविधिको नाम गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको “बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन कार्यविधि, २०७७” रहेको छ।
२. **प्रारम्भ:** यो कार्यविधि गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भई स्थानीय

राजपत्रमा प्रकाशित गरेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

३. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क. “नगरपालिका” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

ख. “नगर कार्यपालिकाको कार्यालय” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्छ ।

ग. “प्रमुख” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको नगर प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

घ. “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

ङ. “कार्यविधि” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन कार्यविधि, २०७७ भन्ने सम्झनु पर्छ ।

च. “माटो र बालुवाजन्य पदार्थ” भन्नाले उत्खनन, संकलन र प्रशोधन गर्न

अनुमति भएको वर्षादको बाढीले बगाएर ल्याएको माटो तथा बालुवा, बगर लगायत क्षेत्रबाट संकलन र उत्खनन गर्दा निस्कने माटो बालुवा सम्भन्नुपर्छ ।

छ. “प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण” भन्नाले वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ को दफा २ (ड) बमोजिमको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणलाई सम्भन्नुपर्छ ।

ज. “प्रस्तावक” भन्नाले बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन गर्न निवेदन दिने निवेदकलाई सम्भन्नुपर्छ ।

परिच्छेद २

४. बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन

(१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनका लागि प्रस्तावकले यो कार्यविधि लागू भए पछि सम्बन्धित निकायबाट कम्पनी दर्ता लगायतको प्रमाणपत्र सहित उद्योग संचालन गर्न दर्ता र अनुमतिको लागि उद्योग संचालन गर्ने स्थानको जग्गाको लालपूर्जा वा जग्गा भाडामा लिएको सम्झौता पत्र लगायतका कागजात सहित अनुसूची १ बमोजिमको

ढाँचामा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ । साथै उक्त निवेदन साथ प्रस्तावकले संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण तयारीका लागि बालुवा प्रशोधन गर्ने स्थल, बालुवा तथा माटो उत्खनन र संकलन गर्ने क्षेत्र उल्लेख गरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्न आवश्यक पर्ने सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञहरुको विवरण सहितको प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ । उक्त प्रस्तावमा हिलो थेग्रने पोखरी र Treatment plant राखी फोहर पानी व्यवस्थापन गर्ने योजना र वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव नपर्ने गरी उद्योग संचालन गर्ने कार्ययोजना समेत पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी पेश गरेको प्रस्ताव उपयुक्त लागेमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले प्रस्ताव स्वीकृत गरी संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्न अनुमति दिनेछ ।

- (२) संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन तयारीको प्रक्रिया: उपदफा १ बमोजिम प्रस्ताव स्वीकृत भए पश्चात् सम्बन्धित प्रस्तावकले विज्ञ सहितको टोली संलग्न राखी स्थलगत नापजाँच

सहित उत्खनन् तथा संकलन गरिने स्थानहरुको नाम र परिमाण लगायतको यथार्थ विवरण तयार गर्नुपर्नेछ । यसरी तयार गरिएको प्रतिवेदनमा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस समेत संलग्न राख्नु पर्नेछ । साथै उक्त अध्ययन प्रतिवेदनमा वातावरणीय प्रतिकूल प्रभाव न्यूनीकरणका उपायहरु समेत समेटिएको हुनुपर्दछ ।

- (३) उपदफा २ बमोजिमका विवरण समेटिएको पूर्ण अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृतिका लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ३

५ बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनको दर्ता, अनुमति र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनको दर्ता र अनुमति: दफा ४ बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरी उद्योग दर्ता र अनुमतिका लागि संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्ने प्रस्तावकको प्रस्तावका

सम्बन्धमा कार्यालयले दफा ६ बमोजिमको सुभाब समितिले स्थलगत निरीक्षण गरी उद्योग संचालन गर्न उपयुक्त हुने नहुने सम्बन्धी राय सहितको प्रतिवेदन पेश गर्न अनुमति दिनेछ। यसरी अनुमति प्राप्त भए पछि उक्त सुभाब समितिले प्रस्तावकले पेश गरेको प्रतिवेदनको अध्ययन गरी स्थलगत निरीक्षण र जाँचबुझ समेत गरी सम्बन्धित सरोकारवाला निकाय र आवश्यकता अनुसार विज्ञको समेत राय लिई उद्योग संचालन गर्न उपयुक्त हुने नहुने सम्बन्धी राय सहितको प्रतिवेदन कार्यालय समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ। यसरी प्राप्त प्रतिवेदन सहितका आधारमा प्रस्तावकको उद्योग संचालन सम्बन्धी प्रस्ताव कार्यान्वयनबाट वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकूल प्रभाव पर्ने नदेखिएमा नगर प्रमुखको तहको निर्णयले प्रस्तावकले पेश गरेको संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन स्वीकृत गरी प्रस्तावकले पालना गर्नुपर्ने शर्त तोकी उक्त बालुवा प्रशोधन उद्योग दर्ता गरी अनुसूची ३ को ढाँचामा उक्त उद्योग संचालनको अनुमति दिन सक्नेछ। यसरी अनुमति दिँदा बढीमा ३ (तीन)

वर्षको लागि बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन अनुमति दिन सक्नेछ ।

- (२) बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनको नवीकरण: नगरपालिकामा दर्ता भई अनुमति लिएर संचालित बालुवा प्रशोधन उद्योगले प्रत्येक आर्थिक वर्ष सुरु भएको तीस दिन भित्र अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिई उक्त उद्योग नवीकरणका लागि पेश गर्नुपर्नेछ । पेश हुन आएको निवेदन र व्यहोरा उपयुक्त ठहरेमा कार्यालयको तर्फबाट अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा उक्त उद्योग नवीकरणको निस्सा उपलब्ध गराउनेछ । यस कार्यविधि लागू हुनु भन्दा अघि नगरपालिकाबाट कुनै किसिमको अनुमति लिएर बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन भएको भए उक्त उद्योगले समेत यसै कार्यविधि बमोजिम प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गर्ने लगायतको प्रक्रिया पूरा गरी नवीकरण गर्नु पर्नेछ । तर सरकारी पर्ति जग्गा वन क्षेत्र लगायतका क्षेत्रमा उक्त उद्योग संचालन अनुमति दिइने छैन ।
- (३) बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन गर्दा देहाय बमोजिमको सर्तहरु पालना गर्नु पर्नेछ ।

(क) Treatment plant राखी फोहर पानी अनिवार्य रूपमा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।

(ख) प्रत्येक २ वर्षमा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) गराउनु पर्नेछ ।

(ग) बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने प्रस्तावकको प्रस्ताव स्वीकृत भई दर्ताको प्रक्रिया अधि बढेमा प्रस्तावकले रु ५ लाख नगद नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा धरौटी बुझाउनु पर्नेछ । त्यसैगरी उक्त उद्योग संचालन दर्ता वापत रु २,००,०००।- र नवीकरण वापत रु १,००,०००।- दस्तुर लाग्नेछ ।

(घ) वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव पर्ने गरी वा जन जीवन र जन स्वास्थ्यलाई खतरा हुने गरी काम गर्न पाइने छैन ।

(ङ) समय समयमा यस नगरपालिकाले दिएको निर्देशन पूर्ण रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।

(च) प्रचलित कानुनले निषेध गरेका काम कारवाही गर्न पाइने छैन ।

परिच्छेद ४ विविध

६. सुभावा समिति

बालुवा प्रशोधन उद्योग स्थापना र संचालन गर्न इच्छुक प्रस्तावकको प्रस्ताव बमोजिम स्थलगत निरीक्षण गरी राय सुभावा दिन देहाय बमोजिमको एक सुभावा समिति रहनेछ । समितिले अनुसुची ५ बमोजिमको चेक लिष्टलाई आधार मानेर प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१. नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको ईन्जिनियर
- संयोजक
२. नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको अमिन
- सदस्य
३. नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको विपद् व्यवस्थापन तथा वातावरण उपशाखाको कर्मचारी
- सदस्य सचिव

७. अनुगमन

नगर अनुगमन समितिले प्राविधिक सहित बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनबाट वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव परे नपरेको र उक्त उद्योग

संचालकले दर्ता र अनुमतिका बखतका सर्तहरु पालना गरे नगरेको सम्बन्धमा नियमित रुपमा स्थलगत अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

८. जरिवाना:

यस कार्यविधि बमोजिम अनुमति लिई संचालित बालुवा प्रशोधन उद्योगले यस कार्यविधि र प्रचलित कानुन विपरितका काम गरेको पाईएमा उक्त उद्योगलाई रु. ५०,०००/- सम्म जरिवाना गर्न वा अनुमति रद्द गर्न सक्ने सम्मको अधिकार नगर प्रमुखलाई हुनेछ ।

९. **प्रचलित कानुन बमोजिम हुने:** नगरपालिका क्षेत्रभित्र बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालनका सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा परेका विषयहरु यसै बमोजिम र नपरेको हकमा प्रचलित नेपाल कानुन (संघीय, प्रदेश र यस नगरपालिकाको) अनुसार हुनेछ ।

१०. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार:

यो कार्यविधि कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ आइपरेमा नगर कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

११. **संशोधन र खारेजी:** यस कार्यविधिको आवश्यकतानुसार संशोधन र खारेजी नगर कार्यपालिकाले गर्नेछ ।

अनुसुची - १

बालुवा प्रशोधन उद्योग स्थापना र संचालन अनुमतिका लागि

दिनु पर्ने दरखास्त ढाँचा

(दफा ४ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित)

श्री नगर प्रमुखज्यू,

गोकर्णेश्वर नगरपालिका,

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,

जोरपाटी, काठमाडौं ।

विषय: अनुमतिपत्र पाऊँ भन्ने बारे ।

महोदय,

देहाय बमोजिमको बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन गर्न इच्छुक भएकोले मेरो/हाम्रो फर्म/कम्पनीलाई अनुमति पत्र प्रदान गरिदिनु हुन आवश्यक कागजात सहित यो निवेदन पेश गरेको छु/छौं । लेखिएको व्यहोरामा कुनै कुरा भुट्टा ठहरे प्रचलित कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

(१) फर्मको पूरा नाम: -

(२) ठेगाना: -

(३) उद्योग संचालन गर्ने स्थान: -

(४) उद्देश्य: -

(५) पूँजी: -

(६) कारोबार गर्ने वस्तु तथा कामको विवरण: -

(७) संलग्न कागजातहरू: (फर्म दर्ता प्रमाणपत्र, कर चुक्ता प्रमाणपत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, सम्बन्धित निकायमा कम्पनी दर्ता गरेको कागजात)

दरखास्तवालाको नाम: -

ठेगाना: -

सही: -

नागरिकता नंबर:

सम्पर्क नं

मिति:

अनुसुची - २

बालुवा प्रशोधन उद्योगको नवीकरणका लागि दिनु पर्ने दरखास्त
ढाँचा

(दफा ५ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित)

श्री नगर प्रमुखज्यू,
गोकर्णेश्वर नगरपालिका,
जोरपाटी, काठमाडौं ।

विषय: नवीकरण गरी पाऊँ भन्ने बारे ।

महोदय,

देहाय बमोजिमको बालुवा प्रशोधन उद्योग संचालन गर्न
त्याहाँ नगरपालिकामा दर्ता भई अनुमति लिएर संचालन भएको
मेरो/हाम्रो फर्म/कम्पनीको यस चालु आ.व.....मा
नवीकरण गरिदिनु हुन आवश्यक कागजात सहित यो निवेदन पेश
गरेको छु/छौं । लेखिएको व्यहोरामा कुनै कुरा भुट्टा ठहरे प्रचलित
कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

(१) फर्मको पूरा नाम: -

(२) ठेगाना: -

(३) उद्योग संचालन गर्ने स्थान: -

(४) उद्देश्य: -

(५) पूँजी: -

(६) कारोबार गर्ने वस्तु तथा कामको विवरण: -

(७) संलग्न कागजातहरु: (फर्म दर्ता प्रमाणपत्र, कर चुक्ता
प्रमाणपत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, सम्बन्धित निकायमा कम्पनी
दर्ता गरेको कागजात)

दरखास्तवालाको नाम: -

ठेगाना: -

सही: -

नागरिकता नंबर: (

सम्पर्क नं

मिति:

अनुसुची -३

बालुवा प्रशोधन उद्योग स्थापना र संचालन अनुमतिपत्रको ढाँचा
(दफा ५ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित)

विषय: अनुमति पत्र ।

श्री.....
.....।

महाशय,

तपाईंको फर्म/कम्पनीलेसम्बन्धी कार्य गर्नको लागि यस कार्यालयमा पेश गर्नु भएको निवेदन र संलग्न कागजात उपर कारवाही हुँदा मिति.....को निर्णयानुसारकार्य गर्ने गरी ३ (तीन) वर्षका लागि यो अनुमतिपत्र दिइएको छ । प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु गराउनु होला ।

(१) अनुमति प्राप्त गर्ने फर्म/कम्पनीको नाम: -

(२) संचालकको नाम: (

(३) ठेगाना: -

(४) फर्म/कम्पनी संचालन गर्ने स्थान: -

(५) चार किल्ला: -

अनुमति पत्र प्रदान गर्नेको

नाम: -

पद: -

दस्तखत: -

मिति: (

अनुसुची -४

बालुवा प्रशोधन उद्योगको नवीकरणको ढाँचा
(दफा ५ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित)

विषय: नवीकरण सम्बन्धमा ।

श्री.....

.....।

महाशय,

तपाईंको फर्म/कम्पनीलेसम्बन्धी उद्योगको नवीकरण गरि पाऊँ भनी यस कार्यालयमा पेश गर्नु भएको निवेदन र संलग्न कागजात उपर कारवाही हुँदा मिति.....को निर्णयानुसार तपाईंको फर्म/कम्पनीको चालु आ.व.....का लागि नवीकरण गरिएको छ । प्रचलित कानूनको पालना गरी कार्य गर्नु गराउनु होला ।

(१) अनुमति प्राप्त गर्ने फर्म/कम्पनीको नाम: -

(२) संचालकको नाम:

(३) ठेगाना: -

(४) फर्म/कम्पनी संचालन गर्ने स्थान: -

(५) चार किल्ला: -

नवीकरण प्रदान गर्नेको

नाम: -

पद: -

दस्तखत: -

मिति:

अनुसूची (५

सुभावा समितिले स्थलगत निरीक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गर्दा
आधार लिने चेक लिष्ट
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

१ उत्खनन र संकलन गर्न अनुमति प्राप्त क्षेत्रबाट संकलन गरिने
बालुवा माटोको स्रोत:

वर्षादको वाढीले बगाएर ल्याएको स्थलको बालुवा माटो संकलन
गर्ने अवस्था रहे नरहेको ।

- रहेको
 नरहेको

२ नगरपालिका लगायत निकायबाट अनुमति लिई पति सरकारी
बाहेकका क्षेत्रको माटो, बालुवा उत्खनन गरी संकलन गरी उद्योग
संचालन गर्ने अवस्था रहे नरहेको:

- रहेको
 नरहेको

३ वस्ती तथा वन क्षेत्र नजिक उद्योग संचालनको अवस्था रहे
नरहेको:(

- रहेको
 नरहेको

४ फोहोर पानी संकलन गरी प्रशोधन गर्ने Treatment Plant
राखी प्रदूषण नियन्त्रणका उपाय अवलम्बनको अवस्था:

१, Treatment Plant भए नभएको । भएमा सोको क्षेत्रफल:

२, सिधै नदी, सार्वजनिक जग्गा भएको क्षेत्रमा फोहोर पानी पठाउने व्यवस्था:

- भए
 नभएको

३, ध्वनि प्रदूषणका लागि अत्याधुनिक मेसिन छ, छैन ।

४, अन्य उपाय भए सो उल्लेख गर्ने:

५, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता:

- भए
 नभएको

६, VAT, PAN मा दर्ता भए नभएको:(

- भए
 नभएको

७, स्थानीय जनतालाई रोजगारी दिने अवस्था रहे नरहेको:

- रहेको
 नरहेको

८, प्रशोधन उद्योगले नगरपालिका लगायत सरकारी निकायलाई कर तिर्ने प्रतिवद्धता जनाएको नजनाएको:

- जनाएको
 नजनाएको

९, उद्योग संचालन सम्बन्धी विवरण:

- जमिनको क्षेत्रफल:
 कुल पुँजी:

- चालु पूँजी:
- भवन:
- मेसिनरी औजार:
- सार्वजनिक सडकको चौडाइ

१०, उद्योगमा कार्यरत कामदारको विमाको व्यवस्था गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको अवस्था रहे नरहेको:

- जनाएको
- नजनाएको

११, उद्योग संचालकले उद्योग रहेको क्षेत्रमा समाज सेवाका काम गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको नजनाएको:

- जनाएको
- नजनाएको

१२, संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण तयार भए नभएको:

- तयार भएको
- तयारीको चरणमा रहेको
- तयार हुन बाँकी

१३, जमिन प्रयोग गर्ने आधार:

उद्योगको नामको जग्गा भए सोको क्षेत्रफल:
भाडामा लिएको भए: क्षेत्रफल र सम्भौता अवधि

१४, सुझाव समितिको राय:

प्रतिवेदन पेश गर्ने

नगर कार्यपालिकाबाट पारित मिति: २०७७।०७।२३

प्रमाणीकरण मिति २०७७/०७/२३ गते

प्रकाशित मिति : २०७७।०७।२३

आज्ञाले,

राम प्रसाद आचार्य

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत